

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

10
2016

Uudisrakennuksen asuntohaku alkaa
RAY jää historiaan

Sisältö

Pääkirjoitus: Suuria harppauksia.....	3
Hervannan uudisrakennuksen valmistuminen lähestyy.....	4
RAY jää historiaan, avustukset jakaa jatkossa STEA.....	7
Paikka auki toi taloon Joelin.....	8
Pohjois-Suomen kuurojenpappi.....	9
Aluesihteeristä tuli matkailuyrittäjä.....	10
Nyt pyöräillään ja patikoidaan!.....	12
Viittojat valloittivat Baltian maat.....	13
ValmisPaula: Elämyksistä voimaa.....	15
Kokemuksia implantin vesisuojusta.....	16
Muut järjestöt: Ura käsillä.....	17
Ilmoitukset.....	18
Koskettavin veistos.....	24

Kannen kuvassa Viittojat kerhon Baltian matkalaisten ryhmäkuva. Kuva: **Anita Palon** kokoelmat.

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy viikolla 47, viimeistään 25.11.

TUNTOSARVI
42. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry.

Taitto
Tuija Wetterstrand

Päätoimittaja
tiedottaja Tuija Wetterstrand,
p. 040 753 2026, s-posti:
tiedotus@kuurosokeat.fi.

Viestinnän yhteistyöryhmä 2016:
Yhdistyksen hallituksen edustajat:
Esko Jäntti (pj) ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat: Jaakko
Evonen, Merja Kovanen, Kai Leinonen
ja Tuija Wetterstrand. Yhteinen sähkö-
posti: viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuuro-
sokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille
ilmainen. 12 numeroa vuodessa print-
tilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-
äänilehtenä ja sähköisenä Luetus-
ohjelmassa.

**Tilaukset ja
osoitteenmuutokset**
Suomen Kuurosokeat ry, PL 40,
00030 IIRIS, p. 040 778 0299,
s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.
fi. Toimiston aukioloaika ma-pe
klo 8.00–15.45.

Painopaikka
Grano Kuopio

**Toimituksella on oikeus käyttää
lehden juttuja yhdistyksen inter-
net-sivuilla www.kuurosokeat.fi.**

Suuria harppauksia

Suomen Kuurosokeat ry:n perustamiskokous pidettiin 16.12.1971. Tänä vuonna yhdistyksemme juhlii 45-vuotista toimintaansa. Vasta kymmenen vuoden kuluttua yhdistyksen perustamisesta saatiin RAY:ltä varat palkata ensimmäinen työntekijä. Sitten meni nopeasti suurin harppauksin eteenpäin. Työntekijämäärä kasvoi, Jyväskylään perustettiin Lasten Keskus, nykyinen Kuulonäkövammaisten Kuntoutumiskeskus ja Tampereelle rakennettiin kuurosokeita varten oma palvelutalo, nykyinen Kuurosokeiden Toimintakeskus.

Vuosi 2016 tulee jäämään merkittävänä muistiin yhdistyksen historiassa. Juuri nyt on käynnissä suuria muutoksia. RAY-avustukset vähenivät jo tänä vuonna merkittävästi, tulevana vuosina avustusten määrä supistuu entisestään. Henkilöstöä on jouduttu irtisanomaan, osa-aikaistamaan ja lomauttamaan. Kun henkilöstö vähenee niin jäljelle jäävien työt lisääntyvät. Tämä ei voi olla vaikuttamatta asiakkaille tuotettujen palvelujen laatuun. Miten palveluja voidaan kehittää yhä vähenevällä rahoituksella?

Suuri harppaus uuteen on Tampereen Hervantaan valmistumassa oleva uudisrakennus kuurosokeita ja kuuroja varten. Uudisrakennus symboloi Suomen Kuurosokeat ry:n uutta organisaatiota, jonka hallitus on päättänyt tuoda syyskokouksen päätettäväksi. Syyskokoukselta haetaan valtuudet yhteiskunnallisen yrityksen perustamiseen ja siihen liittyviin yhtiöittämis-toimenpiteisiin. Yritykseen siirretään järjestön liiketoiminnallisin perustein tuottamat kuntoutumis- ja asumispalvelut omaksi organisaatiokseen. Lisäksi hallitus tuo järjestötoimintojen RAY-avusteisen organisaatorakenteen ja sanallisen selvityksen syyskokouksen hyväksyttäväksi.

Näinä suurten muutosten aikoina meidän kannattaa keskittää kaikki voimamme kuurosokeiden yhteisten asioiden eteenpäin viemiseksi. Jokainen kuurosokea on tärkeä kuten myös työntekijä, joka tekee kuurosokeiden eteen töitä yhteistyössä kaikkien kanssa.

Kai Leinonen
toiminnanjohtaja ◆

Hervannan uudisrakennuksen valmistuminen lähestyy

Teksti: Merja Kovanen

Tampereelle Kuurosokeiden Toimintakeskuksen viereen parhaillaan rakennettava kuurosokeille ja kuuroille tarkoitettu uusi asuinrakennus on jo harjakorkeudessaan. Sisätöitä on tehty elokuun lopusta alkaen. Talon odotetaan valmistuvan maaliskuussa 2017 ja kerrostalo-osan uudet asukkaat pääsevät todennäköisesti muuttamaan uusiin koteihinsa huhtikuussa. Talon matalaan päätysiipeen tuleva asumisryhmä valmistuu jo alkuvuodesta, todennäköisesti helmikuussa. Rakennuksen rakentaa ja omistaa Tampereen Vuokratalosäätiö ja Suomen Kuurosokeat ry vuokraa siitä tiloja asumisen palvelujensa käyttöön.

Palveluasuminen

Suomen Kuurosokeat ry:n asumisen palvelut laajenevat uuteen asuinrakennukseen heti sen val-

mistuttua. Talon 2. ja 3. kerrokseen valmistuu 15 palveluasumiseen tarkoitettua asuntoa. Niissä on kuntien asumispalveluilta edellyttämä varustus, mm. turvapuhelinjärjestelmä. Talon matalan päätysiiven asumisryhmässä on paikka 10 vakituiselle ja yhdelle lyhytaikaista asumista tarvitsevalle asukkaalle. Asumisryhmä tarjoaa kodinomaisen asumismahdollisuuden jatkuvaa valvontaa ja ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville asukkaille, joiden toimintakyky on alentunut esimerkiksi korkean iän tai muistisairauden vuoksi. Palveluasuminen on edelleen mahdollista myös Suomen Kuurosokeat ry:n omissa rivitaloissa.

Palveluasumisen piiriin ei ole varsinaista haku aikaa. Palveluasuntoon muuttaminen edellyttää asukkaan kotikunnan tekemää palveluasumispäätöstä. Kuurosokeiden Toimintakeskus tuottaa sekä vammais- palvelulain että sosiaalihoitolain

perusteella myönnettyä palveluasumista kuurosokeille ja kuuroille henkilöille. Erityisesti kuurosokeiden kohdalla toivomme vammaispalvelulain mukaisia päätöksiä, koska heillä on tavanomaisen palveluasumistarpeen lisäksi merkittävässä määrin kaksoisaistivammaa johtuvia erityisiä palvelutarpeita. Kotikunta arvioi palveluasumista hakevan henkilön toimintakykyä ennen palveluasumisen myöntämistä. Erilaisten selvitysten tekeminen saattaa viedä aikaa, minkä vuoksi palveluasumisen hakuprosessi on hyvä käynnistää jo tämän vuoden puolella, mikäli asukas haluaa muuttaa talon valmistumisen aikaan. Palveluasunnoissa on ARA:n varallisuusraja, joka on tällä hetkellä 240 000 euroa.

Vuokra-asunnot

Asuinrakennuksen 4.-6. kerrokseen valmistuu tavallisia vuokra-asuntoja. Tampereen Vuokratalo-

säätiö (VTS) on ilmoittanut, että sen hallintaan jäävien 19 vuokra-asunnon haku-aika tulee olemaan marraskuussa 2016. Palveluasuntojen tapaan myös vuokra-asunnot on tarkoitettu kuurosokeille ja kuuroille henkilöille. Mukana voi muuttaa omaisia, joilla ei ole aistivammaa.

ARA:n sosiaalisen asuntorakentamisen kohteille asettamat varallisuusrajat koskevat myös vuokra-asuntoja. Varallisuusrajoista käydään vielä neuvotteluja Tampereen Vuokratalosäätiön, Tampereen asuntotoimen ja asumispalvelujemme kesken. Asuinrakennus on erityisryhmäkohteeksi ainutlaatuinen kokonaisuus maassamme ja siksi rajoista pitää neuvotella tavanomaista tarkemmin. Vuokralle haluavan henkilön on joka tapauksessa valmistauduttava varallisuusselvityksen antamiseen. Varallisuus näkyy mm. viimeksi valmistuneessa verotuksessa. VTS on ilmoittanut, että se tarvitsee vuokra-asukkaiksi

hakeutuvilta joko lääkärintodistuksen tai sosiaalityöntekijän lausunnon aistivammaisuudesta ja muista asunnon tarpeeseen mahdollisesti vaikuttavista seikoista. Muuten tulevilta asukkailta edellytetään samoja selvityksiä kuin yleensä vuokra-asuntoihin hakeuduttaessa.

VTS julkaisee vuokra-asuntojen tiedot ja tarkemmat haluohjeet omilla verkkosivuillaan viimeistään hakuajan alkaessa. Verkkosivujen osoite on: www.vts.fi. Sivulla on jo tällä hetkellä yleistä tietoa vuokralle hakeutumisesta ja tarvittavista liitteistä: <https://www.vts.fi/asunnot/asunnonhakemisenabc>. Tiedotamme vuokra-asuntojen hausta kuurosokeiden omia tiedotuskanavia pitkin sen jälkeen, kun VTS on julkaissut omat tiedotteensa. Hakemuksen täyttämiseen voi pyytää apua esimerkiksi joko aluesihteeriltä, Kuurojen Liiton aluetyöntekijältä tai omalta sosiaalityöntekijältä. Tampereen keskustassa sijaitsevasta VTS-kotien asuntotoimistosta voi kysyä tarkennuksia hakuajan alettua.

Asiakkaille suunnatut tutustumis- ja tiedotuspäivät

Järjestämme kaksi uudisrakennukseen ja palveluasumiseen liittyvää tiedotus- ja tutustumispäivää maanantaina 7.11. ja keskiviikkona 9.11. VTS:n omaa, vuokra-asuntoja koskevaa, tiedotustilaisuutta on suunniteltu 7.11. pidettävän päivän yhteyteen.

Päivien tarkempi ohjelma julkaistaan 14.10. Suomen Kuurosokeat ry:n verkkosivuilla ja uudella kuurosokeiden ilmoitukset-alueella. Ilmoittautuminen ohjelman ilmes-
tymisen jälkeen **Merja Kovalle** 28.10. mennessä sähköpostilla tai tekstiviestillä. Ilmoittautumisen yhteydessä on hyvä kertoa mahdollisista ruokavalioista ja mukana tulevasta ruokailevista tulkeista.

Yhteystiedot: merja.kovanen@kuurosokeat.fi; puh. 040 5553 119.

RAY jää historiaan, avustukset jakaa jatkossa STEA

Lähde: Ray:n uutiskirje syyskuu 2016

Ensi vuoden 2017 alusta Veikkaus, RAY ja Fintoto yhdistyvät uudeksi rahapeliyhtiöksi. Jatkossa rahapeli-toiminta kulkee nimellä Veikkaus. Veikkauksen rahapeli-toiminnan tuotot jaetaan tulevaisuudessa sen mukaan, mikä on osuus yhteisestä tuotosta tällä hetkellä. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen osuus on jatkossa 43 %. RAY:n avustustoiminta siirtyy sosiaali- ja terveysministeriön (STM) yhteyteen. Ministeriöön perustetaan uusi, erillinen viranomaisen jonka nimeksi tulee Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus. Siitä käytetään lyhennettä STEA.

STEA vastaa jatkossa Veikkauksen tuotoista sosiaali- ja terveysjärjestöille jaettavien avustusten käsittelystä. Avustuslinjaukset eivät muutu.

Nykyisen RAY:n avustusosaston henkilöstö muuttaa vuodenvaihteessa Helsingin keskustaan Säätytalon ja Suomen Pankin kupeeseen osoitteeseen Kirkkokatu 14.

STEA:n ilmettä on suunniteltu yhdessä Marker Creative Oy:n kanssa. Logon pääväreiksi valikoituivat valkoinen ja oranssi, jotka sopivat värimaailmaltaan yhteen STM:n visuaalisen ilmeen kanssa.

STEA:n slogan on ”Tekoja hyvinvoinnin tueksi”.

”Siihen tiivistyy keskeisin tehtävämme ilman että unohtamme historiaamme”, sanoo arviointi- ja kehittämisspäällikkö Tuomas Koskela.

Uusi ilme ja verkkosivut otetaan käyttöön heti vuoden alusta. Järjestöjä ohjeistetaan materiaaleista ja logon käytöstä lähempänä ajan-kohtana. ◆

Paikka auki toi taloon Joelin

Kuva: Tuija Wetterstrand

Teksti: Joel Ylivuori

Olen Joel Ylivuori ja aloitin lokakuun alussa työt Suomen Kuurosokeat ry:ssä nimekkeellä järjestötyöntekijä RAY:n rahoittamassa Paikka auki -ohjelmassa. Ikää minulla on 21 vuotta ja olen kotoisin Espoosta. Minulla on Usherin oireyhtymä mistä johtuen minulla on vaikea asteinen kuulo- vamma ja käytän korvantaustako-

jeita molemmissa korvissa. Myös näköni on muuttunut huonompaan suuntaan. En anna sen kuitenkaan lannistaa vaan elän täysillä ja yritän parhaani.

Olen valmistunut kiinteistöhoitajaksi Keskuspuiston ammattiopistosta, mutta alalta on näköni vuoksi vaikea saada töitä. Jatkossa haluan keskittyä työskentelemään järjestöissä tai sen tyyppisissä työpaikoissa ja sitä silmällä pitäen olenkin tulevaisuudessa päättänyt hakea ammattikorkeakouluun opiskelemaan sosionomiksi.

Harrastan golfin peluuta, ylipäätään nautin liikunnasta paljon. Iltaisin lenkillä käyminen on todella mukavaa! Suunnittelen myös aloittavani potkunyrkkeilyn ystävän kanssa.

Olen tehnyt vapaaehtoistyötä Kuu- loliiton lasten ja nuorten huono- kuuloisten leireillä. Sitä kautta on herännyt kiinnostukseni auttaa ja tarjota vertaistukea kaikille sitä toivoville. Työkokemusta minulla on

niin siivousalalta, myyntityöstä kuin humanistisista töistä.

Ennen järjestöön tuloani olin töissä tavaratalon kassalla. Opin siellä paljon erilaisista ihmisistä ja myös itsestäni. Hyvinhän se onnistui huonokuuloiselta ja näkövammaiselta työskentely kassalla rahoja käsittelemässä.

Toivon saavani paljon työstäni järjestötyöntekijänä Suomen Kuurosokeat ry:ssä ja oppivani monia asioita. Työtehtäväviini kuuluu olla kaikessa mukana, esimerkiksi kirjoittaa Tuntosarveen ja auttaa tapahtumien järjestelyissä. Näitä töitä teen ilo rinnassa ja olen valmiina kaikkeen.

joel.ylivuori@kuurosokeat.fi
040 5802690 ◆

Pohjois-Suomen kuurojenpappi

Päivi Liiti

Oulun kerhossa

Pohjois-Suomen - Kainuun ja Lapin - uusi kuurojen ja kuurosokeiden pappi **Päivi Liiti** kävi esittelyssä Oulun kerhossa torstaina 22.9. Päivin viittomakielen alkeiden opiskelu alkoi viime kesäkuussa. Päivin viittomanimessä oikea käsi puristaa kaksi kertaa vasenta kättä.

Tiedotti ja kuvat lähetti Oulun alue-sihteerin Anne Ylitalo. ◆

Aluesihteeristä tuli matkailuyrittäjä

Teksti: Tuija Wetterstrand

Kuvat: Jorma Säynäjäkangas

Kuurosokeiden Lapin aluetoimisto tyhjennettiin yhdistyksemme tavaroista syyskuun lopussa. Paikalla olivat työnsä puolesta aluejohtaja **Ritva Rouvinen** ja Oulun aluesihteerinä **Anne Ylitalo**, joka jatkossa vastaa myös Lapin kuurosokeista. Vapaaehtoisena purkuhommiin mukaan ilmoittautui myös entinen Rovaniemen aluesihteerinä **Jorma Säynäjäkangas**.

- Haikeat oli tunnelmat, Jorma huokaa.

- Ensimmäinen Rovaniemen aluesihteerinä **Maija Haapalainen** aloitti työt Lapin Näkövammaisten aluetoimistossa vuonna 1982. Minä työskentelin toimistosta käsin aluesihteerinä vuosina 1985–2012. Se oli hyvin antoisa ajanjakso elämässäni.

Jorma Säynäjäkankaan ura aluesihteerinä alkoi dramaattisissa tunnelmissa. Hän saapui perehdytysjaksolle Helsinkiin aamulla tammi-kuun 2. päivä tapaamaan silloista

johtavaa aluesihteerinä **Terhi Pikkujämsää**.

- Terhi kertoi, että kaikki ovat nyt vähän allapäin. Tieto yhdistyksen perustamiseen suuresti vaikuttaneen **Inger Lindgrenin** kuolemasta oli tullut tietoon vain hetkeä aikaisemmin.

Aluesihteerin vastuulla oli Lapissa asiakkaita noin 35–40. Alkuaikoina asiakkaiksi tuli useita vailla kommunikaatiota olevia kuurosokeita.

- Psykiatrisia sairaaloita purettiin ja niistä kotiutettiin paljon täysin ilman kommunikaatiota vaille olevia kuurosokeita, jotka olivat aikoinaan joutuneet niihin todennäköisesti väärin perustein. Olin mukana suunnittelemassa heidän kotiuttamistaan. Kolarin seurakuntaan perustettiin oma kerho näitä henkilöitä varten. Nyt kerho on jo lopetettu, ihmisiä on kuollut ja muuttanut pois.

Jorma iloitsee, että työuran loppupuolella hän pääsi **Riitta Lahtisen** työn ansiosta näkemään kuurosokeiden kommunikaation kehityk-

Vas. ylh. Ritva Rouvinen purkamassa Lapin aluetoimistoa, vas. alh. Jorma ja argentiinalainen naispari esittelevät poimimiaan matsutakesieniä, oik. ylh. Jorma ja Anne. Pariskunnan rakkaus on kestänyt 34 vuotta.

sen. Myös kuurosokeusosaamista ja kuurosokeustietoutta on kentällä paljon enemmän kuin aikaisemmin.

Jorma Säynäjäkangas ja hänen vaimonsa **Anne** rakennuttivat jo 1990 viihtyisän omakotitalon luonnon keskelle Kemijärven Luusuan kylään. Periaatteena pariskunnalla on mahdollisimman suuri omavaraisuus ja ekologisuus, ruoka on itse kasvatettua, luonnosta kerättyä ja metsästettyä. Luonnosta saa lihaa ja kalaa ympäri vuoden, metsästä sieniä ja marjoja, pihapiiristä löytyy lampaita ja kanoja.

Eläköidyttyään Jorma ja Anne ovat aloittaneet uuden uran maatilamat-

kailuyrittäjänä, tosin ilman voitonkiiltoa silmissä. Kotona on aina käynyt paljon ulkomaisia vieraita, nyt maatilamajoitusta mainostetaan kahdella ulkomaisella sivustolla. Hinta ei päästä huimaa, 70 eurolla vuorokaudessa kaksi henkeä saa majoituksen, ruoan ja ohjelmalvelut.

- Tarkoitus ei ole tehdä voittoa. Teemme asioita, joista nautimme itsekin. Samalla tapaamme mukavia ihmisiä eri puolilta maailmaa. Pimeänä syysiltana kaikille on elämys siirtyä saunasta paljuun katselemaan revontulia.

Vieraiden antamat arviot ovat olleet poikkeuksetta kiittäviä. ♦

Nyt pyöräillään ja patikoidaan!

Kuvakollaasi viidenkymmenen kilometrin iltapyörälenkistä Vaasasta Björköbylle.

Sannan ja Jermun patikointireissu Äkäslompolon ruskamaisessa.

Teksti ja kuvat: Sanna Paasonen

Jatkan harrastussarjaani toisella osalla, patikoinnilla ja pyöräilyllä. Nuorempana pyöräilin päivittäin. Silloin haaveilin myös pyöräilymatkasta ulkomaille, mutta se ei toteutunut äkillisen näkövammautumiseni vuoksi. Hankin jo itselleni tandempyörän mutta pilottia oli vaikea löytää ja niin pyörä jäi varastoon pölytymään. Pari vuotta sitten Suomen Kuurosokeat ry järjesti aktiiviliikkujien leirin ja se sai pyöräharrastukseni heräämään uudelleen. Yllätyin, miten pitkiä matkoja jaksoin polkea, vaikka taukoa oli reippaasti.

Toissa kesänä olin ystäväni kanssa pyöräilemässä Etelä-Pohjanmaalla. Yhtenä päivänä poljimme Paukaneva-nimisen suoalueen lähtöpaikalle ja kiinnitimme pyörän puuhun kiinni. Meillä oli repussa mukana patikoin-

tivarusteet. En ollut ikinä aikaisemmin elämässäni kävellyt suoalueella pitkospuita pitkin. Tällaiselle Peppi Pitkätossuksikin kutsutulle lättäjalmaiselle näkövammaiselle kävely pitkospuita pitkin ei ollut helppoa. Karun upealla suoalueella patikointi oli silti jotain niin ainutlaatuista ja vapauduttavaa, että halusin nähdä muitakin suoalueita. Syyslomalla läksin poikani kanssa hänen kummitätinsä luo, joka halusi näyttää meille kotiseutunsa suoalueen. Valitettavasti silloin oli niin märkää, että jouduimme muuttamaan suunnitelmia ja läksimme patikoimaan Pohjois-Karjalaan, ylvääseen suomalaiseseen kansallismaisemaan. Oli hienoa nähdä, miten kaupungissa kasvanut lapsi osasi nauttia luonnon rauhasta ja keksiä luovia leikkejä.

Tänä kesänä ilmoittauduin Suomen Kuurosokeat ry:n tandempyö-

räleirille, jonka jälkeen päätin kysyä edelliskesäiseltä pohjanmaalaiselta pyöräilykaveriltani, että tehdäänkö nyt pitempi tandempyöräreissu. Hän innostui ajatuksesta ja aloimme selvittää vaihtoehtoja, minne kannataisi lähteä isolla tandempyörällä. Päätimme lähteä kiertämään Merenkurkun saaristoa heti juhannuksen jälkeen. Paikan päällä Vaasassa meille selvisi, että pyöräliikkeen tandempyörä oli todella huonossa kunnossa eikä sillä voi pyöräillä pitkiä matkoja. Teimme suunnitelma B:n ja päätimme vuokrata kaksi erillistä polkupyörää, vaikka en ollut pyöräillyt yksin vuosikausiin. Yksin pyöräillessä tarvitsen huomattavas-

ti enemmän tasapainoa pysyäkseeni valkoisella viivalla maantien reunalla. Pyöräilimme ja patikoimme viisi päivää Merenkurkun saaristossa. Kannatti lähteä, vaikka mutkia olikin matkassa. Luonto oli uskomattoman upea ja koskematon, siellä sielu sai todellakin levätä.

Syksyllä ilmoittauduin poikani kanssa viikoksi Jutaajien vaellusleirille Äkäslompoloon. Poika sai nähdä ensimmäistä kertaa Lapin ruska-luontoa. Nyt näyttää siltä, että pyöräily ja patikointi ovat palaamassa elämäni, sillä luonto ja liikkuminen ovat aina olleet minulle tärkeitä sielunhoitomuotoja. ♦

Viittojat valloittivat Baltian maat

Teksti: Ulla Kungas Kuva: Anita Palo

Viittojat kerho matkusti neljännen kerran omalla bussilla ulkomaanmaille 11.-16.9., tällä kertaa Liettuan pääkaupunkiin Vilnaan. Olimme Vilnassa kolme yötä. Matkassa oli mukana 13 viittojaa, kaikkiaan meitä oli 38. Kuljettaja ja virolainen opas olivat mukanamme koko matkan ajan. Menomatalla yövyimme laivalla ja aamulla jatkoimme matkaa Tallinnasta Liettuaan. Matkaa läpi Viron ja Latvian kertyi 630 km, taukoja oli riittävästi.

Liettua sijaitsee Puolan ja Latvian välissä Itämeren itärannalla. Kaikki kolme Baltian maata joutuivat toisen maailmansodan jälkeen Neuvostoliiton miehittämäksi. Ne itsenäistyivät 1990-luvulla, Liettua niistä ensimmäisenä. Liettua liittyi Natoon vuonna 2004 ja EU:n jäseneksi 2015. Siellä käy nyt euroraha.

Vilnaa kutsutaan kirkkokaupungiksi, sieltä löytyy 49 eri kirkkoa, väestöstä 60 % on katolilaisia. Tutustuimme kaupunkiin ja sen nähtävyyksiin välillä kävellen ja välillä bussissa istuen.

Ristikukkula.

Vapaata aikaa oli iltapäivällä ennen yhteistä illallista, jotka nautimme eri paikallisissa ravintoloissa. Toisena päivänä pidettiin Viittojat kerhon perinteinen vuosikokous.

Vilnasta lähtöpäivänä kävimme vielä tutustumassa Šiauliain Ristikukkulaan, joka on Liettuan pohjoispuolella lähellä Latvian rajaa. Siellä oli tuhansia eri kokoisia ristejä pystyssä, puuta, metallia ja helmiä eri kaulaketjussa, jossa roikkuu myös pieni risti. Jokainen tallaaja, paikallinen tai turisti on voinut ostaa ristin infopisteestä ja viedä sen kukkulaan rukoukseen ja toivomaan siunausta ja suojelua omalle perheelleen ja tutuille. Risteissä saattoi lukea eri maiden nimiä, jotka turistit ovat jättäneet jälkeensä. Mielenkiintoinen tutustumiskohde pitkin ristiriveineen jopa sata metriä!

Paluumatkalla pysähdyimme Latvian puolella Rundalen upeassa

palatsissa missä meitä odotti venäläinen opas. Oma oppaamme tulkasi. Palatsi rakennettiin kahdessa osassa alkaen vuonna 1736 ja päättyen 1768. Ensimmäisen rakennusvaiheen aikana palatsin omistaja, Kuurinmaan herttua Von Biron joutui epäsuosioon ja hänet lähetettiin Siperiaan. Palattuaan hän jatkoi rakentamista loppuun ja perhe asettui asumaan palatsiin, jota he kutsuvat kesäasunnokseen. Suku kasvoi 21:lla perheenjäsenellä. Heidän tarinansa sekä Liettuan ja Latvian historia löytyy netistä, kiinnostuneet voivat sieltä hakea lisätietoa. Palatsikierroksen ja sen kauniiseen ruusuutarhan tutustumisen jälkeen jatkoimme matkaa Latvian pääkaupunkiin Riikaan, missä yövyimme. Aamulla jatkoimme taas matkaa Latviasta Viron Tallinnaan ostoksille ja iltalaivalla koti-Suomeen. Lämmin kiitos kaikille mukana olleille! Näkemiin Baltian maat! ♦

Elämyksistä voimaa

Teksti: Paula Valminen

Syyskuinen lauantai tarjosi hienot puitteet näkövammaisyhdistyksemme liikuntaporukan järjestämälle elämysrautatien resiinaretkelle. Linja-autokuljetus Raumalta Porin kautta Pomarkkuun keräsi liki parikymmentä osallistujaa mukaan lukien avustajat ja oppaat.

Siellä Pomarkun ratapiha-alueella resiinat odottivat meitä. Ihastuin punaiseen yksin kiidätettävään, jollaisella olin lapsuudessani saanut kyytiä. Jätin ihastukseni kuitenkin muiden huomaan ja valitsin kahden kuljetettavan, sillä halusin tulkkini mukaan. Alkumatkasta tuli kuitenkin selväksi se tosiasia, ettei matkalla puhella. Sen verran kova kolina lähti resiinan pyöristä niiden kolkatessa kiskoja pitkin.

Kulkuneuvoja riitti kaikille, joten kukaan ei jäänyt asemalle eikä jäljunakaan kulkenut. Hyvin pysyivät resiinat raiteilla ja ensimmäisen perässä oli mentävä, koska ohituspaikkoja ei yksiraiteisella ollut.

Resiinoiden käänköpaikkana oli liki 10 kilometriä Pomarkun asemasta sijaitseva Keskisjoen silta, joka toimi myös osallistujien varikkoalueena. Saimme tankata vatsamme täyteen virvoitusjuomaa ja grillattua makkaraa. Niitä energiavarastoja tarvittiinkin takaisin pumppamiseen, sillä paluumatka oli lähes yhtämittaista ylämäkeä.

Nimensä mukainen tuo elämysrautatie oli, vaikka resiinaa liikkeellä pitäessä ei maisemien ihailu täysin onnistunut.

Kauniista ruskasta saan onneksi nauttia kävelylenkeillä. Miten mukavalta kuulostavat ja tuntuvat jaloissa kahisevat lehdet aurinkoisena syyspäivänä. Näitä luonnon antamia elämyksiä toivon kaikille mahdollisuuksien mukaan. ◆

Kokemuksia implantin vesisuojasta

Teksti: Jaakko Evonen

Tätä kirjoittaessani sisäkorvaisutteen eli implantin käyttöä on takanareilu puoli vuotta. Viime kevääseen verrattuna (Tuntosarvi 4/2016) implantin tuoma äänimaailma on muuttunut rikkaammaksi. Esimerkiksi lintujen lauluun on tullut uusia sävyjä ja ryhmäkeskustelut sujuvat aiempaa paremmin. Mutta eräs isompi muutos liittyy vesiaktiviteetteihin, joihin implantti on tuonut uusia mahdollisuuksia.

Implanttini kanssa on mahdollista käyttää uudelleen käytettävää vesisuojaa, joka puetaan implantin päälle ennen uimaan menoa. Lisäksi implantin ääntä välittävä kela vaihdetaan ns. vesimalliin.

Kokeilin systeemiä kesällä maa-uimalassa. Itse asennus ei vienyt kauan aikaa ja pian suuntasin kohti ulkoaltaita. Muistan vieläkin hetken, kun uimalan äänimaailma avautui ensimmäistä kertaa: altaiden suun-

nilta kuului niin lasten riemunkiljahduksia, puheensorinaa kuin ympäristön ääniäkin. Fiilis oli oikein hyvä ja tarttuva. Koin olevani enemmän osa ympäristöä kuin aiemmin ”hiljaisuudessa”.

Vaikka suoja kasvattaa implantin paksuutta jonkin verran, tuntui se silti kevyeltä korvalehteä vasten enkä kiinnittänyt siihen oikeastaan huomiota. Alkuun äänessä oli totuttelemista, koska se kuulosti tulevan suojan läpi hieman ”katveesta”, mutta totuin siihen sangen nopeasti. Pian keskustelut ystävien kanssa sujuivat hyvin ja sain myös uimahallin kuulutuksista selvää, veden liplatusta unohtamatta. Seurasin välillä sivusta uimahyppyjä ja kuulin melko kaukaa hyppääjien molskahdukset altaaseen, mikä toi oman lisänsä äänimaailmaan. Uidessani pystyin havainnoimaan muita uimareita äänen perusteella helpommin kuin aiemmin. Tosin välillä koin äänen paikallistamisen

Kuva: Tuija Wetterstrand

Kuvan esimerkin implanttia voi käyttää vedessä kun sen päälle pukee vesisuojan ja vaihtaa ääntä välittävän kelan vesitiiviiseen malliin. Korvalehden alta kulkeva erillinen tukijohto pitää implantin paremmin paikoillaan. Vesisuojaa ei välttämättä saa kaikkiin malleihin.

haastavaksi, sillä käytössä oli yksi implantti. Varmuuden vuoksi käytin erillistä korvalehden alta kulkevaa tukijohtoa, joka pitää implantin paremmin paikallaan. Hyvin se pysyikin eikä sitä tarvinnut onneksi sukeltaa altaan pohjasta kertaakaan.

Kokemukseni vesisuojusta ovat siis hyviä. Hienoa on se, että keskusteluista ei tarvitse jäädä uidessakaan sivuun. Suojan asennus ja poistaminen olivat myös helppoa. Harmillista on vain se, ettei sitä voi käyttää saunassa. ◆

Ura käsillä

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset, HUN ry on elokuussa 2016 aloittanut kolmivuotisen Ura käsillä -käsityöhankkeen, jota rahoittaa RAY. Hanke tarjoaa tavoitteellista käsityöpajatoimintaa näkövammaisille, jonka edetessä näkövammaisen osallistuja kasvaa käsityöläisyyteen, oppii yrittäjyyttä ja vahvistaa omaa osallisuuttaan työelämässä. Erityisenä tavoitteena on ylläpitää ja siirtää häviämässä olevia näkövammaiskäsityötaitoja uudelle sukupolvelle, luoda uusia tuotteita perinteisten mallien lisäksi ja nostaa käsityöammatin arvostusta. Käsityöpajatoimintaan voivat hakeutua mukaan näkövammaiset henkilöt koko Suomesta. Hankkeen aikana osallistujat saavat opastusta erilaisten tapahtumien järjestämiseen sekä markkinointi- ja myyntikokemusta. Yritystoiminnasta kiinnostuneet voivat saada tukea Näkövammaisten liiton yrittäjyyspalvelusta.

Yhteystiedot

Piia Rossi, hankevastaava, 044 300 3569

Seppo Toivanen, työpajaohjaaja
 etunimi.sukunimi@hun.fi ■

◆ Kerhot

Helsingin kerho

Helsingin kuurosokeiden kerho koontuu marraskuussa keskiviikkona 2.11. Osoite: Iiris, Marjaniementie 74. Kokoonnumme klo 17 Iiriksen Outa-tilaan 6:nteen kerrokseen. Kerhoilta vietetään Halloweenin merkeissä teemalla Valo ja Pimeys. Pukeudutaan mustaan tai valkoiseen. Luvassa on teemaan sopivaa syötävää ja juotavaa. Paras pukeutuja palkitaan. Kerhoilta päättyy n. klo 20.30. Paikalla ei ole yleistulkkausta, joten tilaa oma tulkki mukaan!

Ilmoittaudu kerhoon viimeistään to 27.10. kerhonvetäjälle rantatalo. irja@gmail.com.

Muista kahvimaksu käteisellä kerhoemännälle!

Jäsenmaksu kuurosokeat 20 euroa
Erytisruokavalio jäsenmaksu 10 euroa (oma leivos tai jokin muu mukana)
kahvi / tee 2.50 euroa

Taksin tilausmaksu 1.70 euroa
Tervetuloa joukolla mukaan viettämään yhteistä Halloween-juhlaa.
Terveisin Irja Rantatalo ■

Satakunnan kerho

Kerhopäivä 9.11.2016 klo 12.00 - 15.00 Satakunnan näkövammaisten toimitiloissa. Os. Otavankatu 4 C 49, 28100 Pori. Ohjelmassa kerhon syyskokous, jossa v. 2017.

kerhon toimintasuunnitelma ym. asiat. Syyskokouksen jälkeen jatkamme kerhopäivää ja nautimme hyvät kahvit. Tervetuloa! Lisätiedot: puh. 0400 532 413 tai s-posti saini.lepisto@gmail.com. Terveisin Saini. ■

Oulun kerho

Tervetuloa Oulun kerhon pikkujoulumatkalle Haaparantaan torstaina 17.11. Lähdemme heti aamusta Matka-Maken bussilla. Kutsumme Haaparantaan Meri-Lapista ja Lapista kuurosokeita tapaamaan meitä joko pikkujoulupäivälliselle ja/tai shoppailun merkeissä. Kerho maksaa bussimatkan kerholaisille (tulkit maksavat itse), ruoat kustantaa jokainen itse. Tornion Mustaparran ravintolan lounashinnat ovat 10,50 euroa ja keittolounas 8,50 euroa. Osoite on Hallituskatu 6. ■

Ohjelma torstaina 17.11.

klo 8.30 Kokoonnumme Oulun linja-autoaseman eteen missä Matka-Maken bussi odottaa

klo 8.45 Lähtö kohti Torniota ja Haaparantaa

klo 10.15-10.30 Saapuminen Haaparantaan ja lähtö shoppailemaan ja kahvittelemaan Ikeaan ym.

klo 13.45 Kokoonnumme bussin luo na ja lähdemme lounastamaan Tornioon

klo 14.00 Yhteinen lounas Torniossa Ravintola Mustaparran kokoushuoneessa

klo 17.00 Kotimatka alkaa

klo 19.00 Paluu Oulun linja-autoasemalle

Tulethan mukaan virkistäytymään! Ilmoittaudu Leila Rytimaalle ma 31.10 mennessä! Syys- ja pikkujouluterveisin, Leila ja Anne. ■

Lahden kerho

Lahden kerho kokoontuu maanantaina 7.11. klo 10-13 Puistokatu 9, Lahti. Suunnitellaan yhdessä kerhon vuotta 2017, jaetaan kaamoksessa selviytymisen vinkkejä ja kerrotaan kuulumisia. Lisäksi ajankohtaisia asioita. Tervetuloa! ■

Keski-Suomen kuulonäkövammaisten kerho

Kerho kokoontuu Jyväskylässä 7.11. klo 15 - 18 Kalevankatu 10:ssä. Aiheena syyskokous- ja ajankohtaiset asiat. Kahvimaksu 2 e. ■

Kaakonkulman kerho

Kaakonkulman kerhon pikkujoulua vietetään tiistaina 29.11. klo 10-14 Nevillen Kammarissa, Salpausselänkatu 27, Kouvola. Mukana jouluisissa tunnelmissa kuurojen pappi Seppo Laukkanen, IT-asiantuntija Mariano Mineo sekä kuntoutumis- ja asumispalvelujohtaja Risto Hoikka. Aloitamme klo 10 jouluglögeillä, klo 12 joulumuorin perinteinen joulubuffet ja klo 13.30 kahvit joulutort-

tujen kera. Välissä ohjelmaa. Mariano on luvannut kertoa millainen on joulu Italiassa, Seppo pitää pienen jouluhartauden ja Risto kertoo Tampereen terveiset. Myös kerholaisten omat ohjelmat ovat tervetulleita.

Kerholaisten omavastuu tarjoilusta 15 euroa, muille joulun tarjoilu kokonaisuudessaan 30euroa. Ilmoittautumiset pe 18.11. mennessä aluesihteerille Pirjo Tyrmi 040 5054686 tai pirjo.tyrmi@kuurosokeat.fi. Ilmoita myös tuleeko tulkki/opas/avustaja sekä mahdolliset erityisruokavaliot. Tervetuloa jouluisiin tunnelmiin tuttuun paikkaan! ■

Kalakerho Kalakaverit

Kuurosokeiden mestaruusongintakilpailu järjestettiin 23.–25.9. viikonlopputapahtumana Loma ja Kurssikeskus Koivupuistossa Ylöjärvellä. Osallistujia oli 20. Sää oli vähän viileä ja syksyinen. Kalat eivät olleet kovin halukkaalla syöntipäällä, mutta jonkin verran kalaa kuitenkin saatiin.

Tulokset:

Naiset

1. Tuula Oinonen, 85 g
2. Tuula Korsbäk 38, g
3. Paula Laht, 17

Jaettu 4. sija, kaikilla tulos 0 g: Päivi Ahtiainen, Merja Vähämaa, Anita Palo, Eija Metsämäki, Ulla Kungas, Sinikka Hautalahti.

Miehet

1. Raimo Oinonen, 1210 g
2. Timo Hautalahti, 507 g
3. Jesse Hautalahti, 140 g
4. Jan Korsbäk, 70 g

Jaettu 5. sija, kaikilla tulos 0 g: Ari Käätä, Vesa Pikkuhoonana, Ismo Ahtiainen, Matti Heinonen, Hannu Honkiniemi, Tommi Metsämäki, Olavi Halonen.

Lapset

1. Kevin Metsämäki, 1 kala
2. Rebekka Metsämäki, 1 kala
3. Jessica Metsämäki, 0

Miesoppaat

1. Matti Kungas, 613 g
 2. Esko Hakanen, 36 g
- Jaettu 3. sija, molemmilla tulos 0 g: Mika Leppänen ja Mauno Kungas.

Naisoppaat eivät saaneet kalaa

Suurimman kalan sai Timo Hautalahti, ahven painoi 271 g. Pienimman kalan sai Paula Laht, jonka ahven painoi vain 14 g.

Joukkuekilvan voitti Helsingin joukkue: Raimo Oinonen, Tuula Oinonen ja Anita Palo. Yhteinen saalis oli 1295 g ja kiertopalkinto meni vuodeksi Helsinkiin.

Yhteensä kalaa ongittiin 2716 g. Arvauskilpailussa lähimmäksi pääsi Ari Käätä arvauksellaan 3560 g.

Kalakerho päätti kokouksessaan sunnuntaina, että ensi vuonna pilkkikilpailut järjestetään 3.–5.3.2017

Ähtärissä, Majoituspaikka on Hotelli Mesikämmen. Päätettiin myös, että tulevaisuudessa pilkki- ja onkikilpailu järjestetään vuorovuosittain, ei molempia samana vuonna. Kokouksessa valittiin uudet vetäjät Kalakerholle. Mauno Kungas ja Irja Rantatalo jättävät tehtävänsä. Ensi vuoden alusta alkaen Tommi Metsämäki on uusi vetäjä ja Vesa Pikkuhookana varavetäjä. Toinen heistä toimii myös rahastonhoitajana.

Toivottelen viimeisen kerran kerhonetäjäjänä oikein hyvää loppuvuotta kaikille kalastuksen ystäville sekä vielä kiitos mukana olleille. Minulle tulee nyt 22 vuotta täyteen Kalakerhon vetäjäjänä. On tullut aika lopettaa ja antaa muiden jatkaa. Kiitos teille kaikille näinä vuosina mukana olleille, on ollut todella ilo jakaa kanssanne tämä kalastusharrastus!

Toivottaa Mauno Kungas, Kalakerho Kalakaverit ■

◆ Viriketoiminta

Helsingin viriketoiminta

Marraskuun toimintaa:

Kommunikaatiopiiri

Tiistai 1.11. kello 13.00-16.00 Sanomatalossa. Osoite: Postikatu 2, Helsinki. Rautatieasemaa vastapäätä. Kokoonnumme kello 13 Sanomatalon ulko-oven edessä. Anita Palo odottaa ulkona. Aiheena on Kosket-

tavin veistos -näyttely. Tutustumme teoksiin kielellisen kuvailun, äänikuvailun ja tuntoaistin välityksellä. Mukana Riitta Lahtinen. Paikalla ei ole yleistulkkia. Tilaa oma tulkki mukaan. Kahvit omakustanteisesti. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 27.10.

Kuntopiiri

Torstaisin 3.11, 10.11, 17.11. ja 24.11. kello 13.00-16.00 liriksessä, 2. kerroksessa. Vetäjänä Jaana Marttila tai Sanna Kirjonen. Kuntosalissa kuntoharjoittelua, uima-allasosastolla vesijumppaa, uintia ja saunomista. Paikalla on kaksi yleistulkkia. Kuntosali on meidän käytössämme kello 13.00-14.30 ja uima-allasosasto kello 13.00-16.00. Kuntosalille oma pieni pyyhe ja uima-allasosastolle oma iso pyyhe mukaan.

Kädentaitopiiri

Tiistai 8.11. ja 22.11. kello 12.00-16.00 liriksessä, Suomen Kuurosokeat ry:n keskustoimistolla, Frans Leijonin kokoushuoneessa, 4. kerroksessa. Ti 8.11. aiheena: kahvipusseista pannunalustat, ruukut ja laatikot. Ti 22.11. aiheena: avaimenperät ja avainnauhat. Vetäjänä kuulonäkövammaisen artesaani Mirka Lodewijks. Mukaan mahtuu 10 asiakasta. Paikalla on 2 yleistulkkia. Kahvitarjoilu 1 euro. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ti 1.11. jos tulet ti 8.11. ja viimeistään ti 15.11. jos tulet ti 22.11.

Kauneuspäivä ja Oriflame-esittely

Lauantai 12.11. kello 10.00- noin 18.00 liriksessä, Suomen Kuurosokeat ry:n keskustoimistolla, 4. kerroksessa. Jalkahoitoa, hierontaa, tukan leikkausta, kasvohoitoa, käsihoitoa ja Oriflamen esittelyä ym. Hoidot ja hinnat lähetetty aikaisemmin sähköpostissa. Paikalla on kaksi yleistulkkia. Tilaa oma tulkki, jos tarvitset koko ajan tulkkausta tai opastusta. Kahvitarjoilu (1 euro). Anita leipoo jotain hyvää piirakkaa tai kakua. ilmoita erikoisruokavaliosi Anitalle. Omat eväät voi ottaa mukaan. Kannattaa ilmoittautua/varata hoidot hyvissä ajoin, jotta varmasti saat hoidot. Huomio! Kampaaja on paikalla kello 16.45 asti.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 31.10.

Pistekirjoituspiiri

Tiistai 15.11. kello 9.00-12.00 liriksessä, Suomen Kuurosokeat ry:n keskustoimistolla, Frans Leijonin kokoushuoneessa, 4. kerroksessa. Ennen kuin aloitetaan pistekirjoitusopiskelua, paikalle tulee kello 9 vieraaksi Anna-Liisa Hiltunen. Hän kertoo, kuinka pisteiden opetus alkoi Näkövammaisten ammattikoulussa, sittemmin Arlassa. Pistekirjoituspiiriin vetäjänä Marjo Pylväinen. Paikalla on kaksi yleistulkkia. Uudet ja vanhat opiskelijat tervetulleita mukaan opiskelemaan tai kertaamaan pistekirjoitusoppia. Kahvitarjoilu. (1 euro). Ilmoittaudu Anitalle viimeistään pe 11.11.

Tutustuminen Ylen uutisstudioon

Tiistai 29.11. kello 11.30-15.00 Osoite: Uutiskatu 5, Radiotalo, Helsinki, Pasila. (Huomio! Ei Iso paja, vaan sen toisella puolella). Kokoonnumme kello 11.30 ulko-oven edessä. Tutustumme uutisstudioon viittomakielisten uutisten toimittajan opastuksella. Kierros alkaa kello 12 ja kestää tunnin. Noin kello 13.30 lähdemme Pasilassa jonnekin kivaan kahvilaan kahvittelemaan. Mukaan mahtuu alle 10 asiakasta. Paikalla ei ole yleis-tulkkia. Tilaa oma tulkki mukaan. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ti 23.11.

Terveisin

Anita Palo, virikeohjaaja
anita.palo@kuurosokeat.fi
gsm-tekstiviestit / WhatsApp 040
837 7896. ■

◆ Tapahtumia

Lapin aluetoiminnan joulutapahtuma

Lapin aluetoiminnan joulutapahtuma
1.11. - 3.11. SantaSportissa, Hiihtomajantie 2, 06400 Rovaniemi.

Ohjelma:

1.11.

klo 16.00 Saapuminen ja majoittuminen
klo 17.00 Kuulumisten vaihto
klo 18.00 Päivällinen
klo 19.00 Saunomista ja uimista tai kuntosali

2.11.

klo 8.00 Aamiainen
klo 9.00 Jouluaskartelua
klo 12.00 Lounas
klo 13.30 Jouluaskartelu jatkuu
klo 15.00 Kahvitauko
klo 15.30 Jouluaskartelu jatkuu
klo 17.30 Askartelu päättyy
klo 18.00 Päivällinen
klo 19.00 Saunomista ja uimista ja kuntosali

3.11.

klo 8.00 Aamiainen
klo 9.30 Jouluaskartelujen näyttely ja niiden ihastelua
klo 11.00 Kerätään tarvikkeet ja askartelut
klo 11.30 Huoneiden luovutus
klo 12.00 Lounas ja kotimatka alkaa lounaan jälkeen

Muista tilata tulkki ajoissa. Tapahtuman omavastuu on 40 euroa. Myös Oulun kuurosokeat ovat tervetulleita. Heiltä peritään koko paketin hinta niin, että myös matkatkin tulee maksaa itse. Aluesihteerin on myös mukana. Muista ottaa mukaan omat lääkkeesi, apuvälineesi, uimapukusi tai uimahoususi ja hieno askarteluinto. Olet erittäin lämpimästi tervetullut tapahtumaan.

Ilmoittaudu Aatokselle viimeistään 19.10.2016 sähköpostilla aatos.ahonen.@pp.inet.fi tai puhelimitse 0407046287 (myös tekstiviestit). ■

Joulupuuro Oulussa

Kutsu joulupuuropäivään maanantaina 28.11. klo 12.00-16.00. Olet lämpimästi tervetullut viettämään hetken kanssamme aikaa Suomen Kuurosokeat ry:n vuotuisessa joulupuuropäivässä. Meillä on teemana kuurosokeutta ja erilaista kommunikaatiota kolmessa sukupolvessa ja samalla aiheeseen liittyvä kirjaesitys. Paikka: Oulun ev.lut. seurakuntayhtymän seurakuntatalo, Isokatu 17, 2.krs.

Ohjelma:

”Kuurosokeutta kolmessa sukupolvessa”

klo 12.00-13.00 Joulupuuro

klo 13.00 Aloituspöytä ev.-lut. seurakunta Anne-Mari Kyllönen ja Suomen Kuurosokeat Anne Ylitalo.

klo 13.15 Viittomakielisiä lauluja kuoron vetäjänä Anna-Leena Lahdenperä

klo 13.30- 15.00 Meidän sisarusten matkaa kuurosokeuteen kolmen sukupolven yli. Ulla Kungas, kokemuskouluttaja & Pirjo Leino, kokemuskouluttaja, perheterapeutti.

klo 15:00-15:45 Loppukahvit ja ruu-pattelua.

Kirjaa voi ostaa mukaan.

Ilmoitathan tulostasi viimeistään ma 21.11 anne.ylitalo@kuurosokeat.fi tai tekstiviestinä 0400-581 658. ■

Toimintapäivä Turussa

Tervetuloa toimintapäivään 15. marraskuuta klo 09.30-14.00 Turun Kristilliselle opistolle, Lustokatu 7, 20380 Turku. Toimintapäivän kuulonäkövammaisille sekä kuurosokeille järjestävät viimeisen vuoden viittomakielen ohjaaja-opiskelijat.

Ohjelma:

klo 09.30-11.30 Päivän aloitus ja ohjelmaa

klo 11.30-12.30 Lounas (hinta 10 euroa)

klo 12.30-13.30 Ohjelma jatkuu (mahdollisuus ulkoiluun)

klo 13.30-14.00 Iltapäiväkahvi (sisältyy lounaan hintaan)

Ilmoittautumiset ti 1.11 mennessä Heli Lappalaiselle, heli.lappalainen@kuurosokeat.fi tai p. 040 5539069.

Toivotamme sinut lämpimästi tervetulleeksi viettämään mukavaa päivää! ■

Seuraavat ilmoitusten jättöajat

Joulukuuta koskevat ilmoitukset ja ne, joiden ilmoittautumisaika päättyy joulukuussa 7.11. klo 12 mennessä. Ilmestyy viikolla 47. ■

Koskettavin veistos

Kuvassa on osa näyttelyyn tulevista töistä. Takarivissä vasemmalta Antti Keitilän Nuotio, Maija Kovarin Myrsky ja Kaisu Koiviston Utelias. Eturivissä vasemmalta Pia Männikön Some people knit, Harri Kososen Tanssija II ja Tarja Malisen Poika ja pallo. Kuva: Tuija Wetterstrand.

Art KAARISILTA

25.10 –20.11.2016

Sanomatalo, 1.krs, Elielinaukio 2, 00100 Helsinki

Avoimna ti-pe klo 11-18, la-su 12-16, maanantaisin suljettu. Vapaa pääsy.

Koskettavin veistos -näyttelyn järjestää Suomen Kuurosokeat ry yhteistyössä Suomen Kuvanveistäjäliiton kanssa. Taloudellista tukea näyttelylle ovat antaneet Opetus- ja kulttuuriministeriö, Jenny ja Antti Wihurin rahasto sekä Stiftelsen 7:nde Mars Fonden.